

STORTINGET

Innst. 71 L

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 29 L (2024–2025)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Endringer i kontantstøtteleven (retting av endringer med utilsikta konsekvensar)

Til Stortinget

Sammendrag

Barne- og familiedepartementet legg i proposisjonen fram forslag til endringer i lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre (kontantstøtteleven). Lovforslaget rettar opp utilsikta konsekvensar av lov 14. mai 2024 nr. 21 om endringer i kontantstøtteleven og folketrygdloven (justering av kontantstøtteperioden og forlengelse av foreldrepengeperioden ved 80 pst. dekning), som vart vedteken av Stortinget på bakgrunn av Prop. 43 L (2023–2024) Endringer i kontantstøtteleven og folketrygdloven (justering av kontantstøtteperioden og forlenging av foreldrepengeperioden ved 80 prosent dekning), jf. Innst. 237 L (2023–2024).

Føremålet med lovforslaget i Prop. 43 L (2023–2024) var å vidareføre kontantstøtteperioden dei første sju månadene av støtteperioden og avvikle støtta for dei fire siste månadene. På denne bakgrunnen vart alderskravet for rett til kontantstøtte endra til at kontantstøtte blir ytt for barn frå 13 månader til og med den månaden barnet blir 19 månader, dersom dei ikkje nyttar seg av barnehage med offentlig driftstilskot.

I samband med endringa i alderskravet vart det òg gjort einskilde forenklingar i ordlyden i kontantstøtteleven om når kontantstøtte kjem til utbetaling, og når

utbetalinga stansar, for å betre samanhengen i regelverket. Desse endringane har gitt utilsikta konsekvensar både materielt og økonomisk. Ei lovendring av 2022 om at støttemottakarar ikkje skal få kontantstøtte for same månad som barnet byrjar i barnehage, vart reversert, og støtteperioden er med det utvida med ein månad innanfor den nye kontantstøtteperioden på sju månader. I tillegg er rett til kontantstøtte utvida med ein månad i einskilde andre tilfelle. Desse konsekvensane av endringane er ikkje i tråd med føremålet om å redusere støtteperioden i ordninga frå elleve til sju månader.

For å rette opp i dette føreslår departementet å reversere endringane for når kontantstøtte kjem til utbetaling, og når utbetalinga opphøyrer, jf. kontantstøtteleven § 8 første ledd første punktum. Dette gjer det òg naudsynt å formulere om alderskravet for rett til kontantstøtte i kontantstøtteleven § 2 første ledd.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åse Kristin Ask Bakke, Mona Nilsen og Torstein Tvedt Solberg, fra Høyre, Turid Kristensen og Tage Pettersen, fra Senterpartiet, Margrethe Haarr og Åslaug Sem-Jacobsen, fra Fremskrittspartiet, Silje Hjemdal, fra Sosialistisk Venstreparti, Kathy Lie, og fra Venstre, lederen Grunde Almeland, viser til de foreslåtte endringene i proposisjonen, der hensikten er å rette opp utilsiktede konsekvenser av lov 14. mai 2024 nr. 21 om endringer i kontantstøtteleven og folketrygdloven, som ble vedtatt av Stortinget på bakgrunn av Prop. 43 L (2023–2024), jf. Innst. 237 L (2023–2024).

Komiteen viser til at formålet med endringene vedtatt ved behandlingen av Prop. 43 L (2023–2024) var en innskrenking av kontantstøtteperioden med fire måneder. Komiteen ble den 26. august 2024 orientert i brev fra Barne- og familiedepartementet om at de vedtatte endringene hadde utvidet retten til kontantstøtte med én måned, ved at man etter endringen vil få utbetalt kontantstøtte også for samme måned barnet begynner i barnehage. I tillegg er retten til kontantstøtte utvidet med én måned i enkelte andre tilfeller, som ved flytting mellom foreldre og flytting til utlandet. Komiteen viser til at dette ikke er i tråd med formålet med kontantstøtteordningen og målet med lovendringen. Komiteen viser til at lovforslaget som behandles i denne innstillingen, retter opp i dette.

Komiteen viser til at feilen også har fått økonomiske konsekvenser. Det vises til Prop. 15 S (2024–2025) Endringer i statsbudsjettet 2024 under Barne- og familiedepartementet, hvor det foreslås å bevilge 34 mill. kroner for å dekke merutgiftene til kontantstøtte på grunn av de utilsiktede følgene av endringene i kontantstøtteloven.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiet ved behandlingen av Prop. 43 L (2023–2024), jf. Innst. 237 L (2023–2024), stemte imot forslaget om å endre kontantstøtteloven §§ 2 og 8, da Fremskrittspartiet mener at kontantstøtteordningen bør endres. Dette medlem tar til etterretning at forslaget ble vedtatt og har fått utilsiktede konsekvenser.

Komiteen støtter endringene i kontantstøtteloven som foreslås i Prop. 29 L (2024–2025).

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 28. november 2024

Grunde Almeland

leder

Margrethe Haarr

ordfører

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i kontantstøtteloven (retting av endringer med utilsikta konsekvensar)

I

I lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre blir det gjort følgjande endringar:

§ 2 første ledd skal lyde:

Kontantstøtte ytes for barn mellom 12 og 20 måneder som er bosatt i riket, og som ikke eller bare delvis gjør bruk av barnehageplass som det ytes offentlig driftstilskudd for, jf. § 7 tredje ledd.

§ 8 første ledd første punktum skal lyde:

Kontantstøtte ytes fra og med kalendermåneden *etter* at retten til kontantstøtte inntreer, til og med kalendermåneden *før* retten til kontantstøtte faller bort.

II

1. Lova gjeld frå den tida Kongen bestemmer. Kongen kan setje i kraft dei einskilde føresegnene til forskjellig tid.
2. Endringane i kontantstøtteloven gjeld for fødsler eller omsorgsovertakingar i samband med adopsjon 1. januar 2024 eller seinare.
3. Departementet kan gi overgangsreglar.